

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА УПРАВЛІННЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету
соціології та управління

_____ Т.Ф. Бірюкова _____

“ ____ ” _____ 2020 р.

СТАЛИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки _____ бакалаврів _____

спеціальності _____ 054 «Соціологія» _____

Укладач: Скворець Володимир Олексійович, д.філос.н., професор кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № 2 від “27”серпня 2020 р.

Завідувач кафедри _____
_____ В.О. Скворець _____

Ухвалено
науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол № 2 від “31”серпня 2020 р.

Голова науково-методичної ради
факультету _____
_____ О.С. Маліновська _____

2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 05 – «Соціально-політичні науки»	Нормативна	
	Напрямок підготовки 054 – «Соціологія»		
Загальна кількість годин – 60		Рік підготовки:	
		5-й	
		Семестр	
		9-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: Бакалавр	Лекції	
		2 год.	
		Семінарські	
		2 год.	
		Самостійна робота	
		56 год.	
		Вид контролю:	
		Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: засвоєння студентам знань з проблем людського розвитку в контексті розгортання глобалізаційних процесів і реалізації концепції сталого розвитку суспільства в Україні.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Сталий розвиток суспільства» є: ознайомлення студентів із концепцією сталого розвитку та практичними підходами до її реалізації; засвоєння ними знань про людський розвиток та показники його вимірювання; визначення основних параметрів, що характеризують безпеку людини в концепції ООН про сталий розвиток; ознайомлення з реалізацією Програми Розвитку ООН; визначення шляхів забезпечення сталого людського розвитку в умовах глобалізованого світу; дослідження стану людського розвитку сучасному українському суспільстві та основних тенденцій його змін.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні

знати:

- зміст концепції сталого розвитку;
- зміст поняття людський розвиток;
- основні фактори безпеки людини в концепції ООН про сталий розвиток;
- зміст Програми Розвитку ООН;

- шляхи забезпечення сталого людського розвитку в умовах глобалізованого світу;
- основні тенденції змін людського розвитку сучасному українському суспільстві.

вміти:

- використовувати концепцію сталого розвитку в дослідженні соціальних явищ і процесів;
- при аналізі суспільного життя українського суспільства спиратися на поняття «людський розвиток»
- використовувати показники людського розвитку для визначення тенденцій розвитку суспільства;
- розробляти пропозиції до програм територіальних громад щодо підвищення рівня людського розвитку в цих громадах;
- оцінювати стан людського розвитку громад для розробки проектів участі в Програмах Розвитку ООН та інших програмах.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальний курс «Сталий розвиток суспільства» є частиною гуманітарної підготовки бакалаврів філософії, тому він дуже тісно пов'язаний з багатьма дисциплінами гуманітарного циклу, які вивчалися протягом усього періоду навчання. При вивченні курсу «Сталий людський розвиток» будуть використовуватися матеріали із навчальних дисциплін «Філософія», «Філософія історії», «Соціальна філософія», «Політична філософія», «Соціологія» та інших.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні аспекти дослідження теорії сталого людського розвитку

Тема 1. Становлення концепції сталого розвитку

Передумови появи і сутність сталого розвитку. Необхідність зміни парадигми відносин людини та природи. Ідея сталого розвитку. Концепція сталого розвитку. Зміст поняття «сталий розвиток суспільства».

Зв'язок концепції сталого розвитку з концепцією людського розвитку. Об'єктивний характер сталого розвитку.

Тема 2. Теоретичні та організаційні засади сталого розвитку

Проблема пошуку шляхів реалізації сталого розвитку. Головна мета сталого розвитку. Рівні реалізації завдань сталого розвитку. Цілі сталого розвитку і управлінська діяльність. Організаційні засади сталого розвитку. Статус ООН та її призначення. Органи ООН. Спеціалізовані органи ООН. Автономні організації ООН. Програми і фонд ООН.

Тема 3. Безпека людини в концепції ООН про сталий розвиток

Діяльність ООН у сфері безпечного розвитку людства. Міжнародна комісія з довкілля та розвитку. Ідея сталого розвитку в доповіді Г. Брутланд «Наше спільне майбутнє». Конференція ООН з навколишнього середовища й розвитку (саміт «Планета Земля»). Декларація Ріо «Про екологічний та економічний розвиток».

«Програма дій «Порядок денний на XXI століття» (Agenda 21). Комісія ООН зі сталого розвитку. Цілі розвитку тисячоліття. Саміт Тисячоліття (2000р.). Декларація тисячоліття ООН. Цілі розвитку тисячоліття. Безпека людини і Програма Розвитку ООН. Програма Розвитку Організації Об'єднаних Націй (UNDP). Основні проблеми глобальної безпеки людини. Основні категорії безпеки. Декларація про право людини на безпеку («Монреальська декларація»).

Тема 4. Економічне зростання і сталий розвиток.

Шляхи розвитку суспільства та економіка. Прогресистські концепції. Вчення К. Маркса про суспільно-економічні формації. Циклові та хвильові теорії життя суспільства. Культурно-історичні типи суспільств (М. Данилевський). Вчення про цивілізації (О. Шпенглер, А. Тойнбі). Теорія «довгих хвиль» Кондратьєва. Глобальні проблеми і глобалізація. «Межі зростання» (Д. Медоуз). «Людство на перепутті» (М. Месаревич, Е. Пестель). «Перегляд світового порядку» (Я. Тінбюрген). Концепції індустріально суспільства. «Стадії зростання» (У. Ростоу). «Прихід постіндустріального суспільства» (д. Белл). «Третя хвиля» (Е. Тоффлер).

Тема 5. Екологічні проблеми в контексті сталого розвитку.

Актуальність екологічно збалансованого розвитку. Розбалансованість у використанні природних ресурсів. Наслідки забруднення навколишнього середовища. Еколого-економічні механізми регулювання відносин у сфері природокористування. Основні екологічні проблеми України. Стан атмосферного повітря. Стан водних ресурсів. Стан земельних ресурсів. Відходи. Біоресурси тваринний світ. Пріоритети збалансованого розвитку. Проблема ресурсозбереження. Проблема енергозбереження. Шляхи формування нової економіки.

Тема 6. Людський розвиток як головний чинник і показник суспільного прогресу.

Поняття людського розвитку, методи його вимірювання. Зміст людського розвитку. Індекс людського розвитку (ІЛР). Індекс бідності населення (ІБН). Індекс розвитку з урахуванням гендерного фактору. Рівень життя і людський розвиток. Ліквідація бідності і несправедливого розподілу як пріоритетні цілі державної політики. Абсолютна бідність. Відносна бідність. Стан бідності в Україні. Здоров'я і людський розвиток. Поняття «здоров'я», за визначенням ВООЗ, Завдання ВООЗ і демографічна ситуація.

Розділ 2. Праксеологічні аспекти дослідження сталого людського розвитку

Тема 7. Суперечливий характер реалізації сталого людського розвитку

Сталий розвиток в умовах глобалізації. Основні імперативи сталості. Збалансованість соціально-економічного розвитку. Характеристика сталості розвитку соціальної системи. Загрози розвитку світу в умовах глобалізації. Національна держава в контексті глобального світоустрою. Індекс соціально-економічної дисгармонії. Національні стратегії сталого розвитку. Специфіка

сталого розвитку перехідних суспільств. Відмінність індикаторів сталого розвитку різних країн.

Тема 8. Шляхи забезпечення сталого людського розвитку

Стратегія сталого розвитку світу. Основні індикатори, які визначають сталий розвиток держав в умовах глобальної інтеграції. Індекс гуманітарного розвитку. Механізми забезпечення сталого розвитку держави. Основні виклики сталому розвитку. Проект багатопольярного світу (А. Неклесса).

Тема 9. Стан людського розвитку в сучасному українському суспільстві

Реалізація процесів сталого розвитку в Україні. Україна як учасник глобальних процесів. Формування правових засад реалізації концепції сталого розвитку в Україні. Загрози розвитку українського суспільства. Загрози економічній безпеці. Загрози енергетичній безпеці. «Комплексна програма реалізації на національному рівні рішень, прийнятих на Всесвітньому саміті зі сталого розвитку на 2003-2015 рр.». Проблема забезпечення сталого розвитку регіонів.

Тема 10. Соціальна мобілізація для сталого місцевого розвитку

Роль громад у соціальному розвитку суспільства. Структура місцевого самоврядування в Україні. Правове регулювання місцевого самоврядування. Соціальна мобілізація. Зміст поняття «соціальна мобілізація» Механізм впровадження соціальної мобілізації. Проект «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду». ПРООН. Регіональний досвід реалізації проектів сталого розвитку.

Тема 11. Масова комунікація в умовах глобалізації

Розбіжності інтересів у глобалізованому просторі. Прірва між лідерами та аутсайдерами технологічного розвитку.

Конфлікти між окремими групами інтересів у сучасному світі. Протиріччя між економічно розвиненими країнами і країнами, що розвиваються. Протиріччя між національними державами і ТНК. Протиріччя між різними верствами населення. Перспективи подолання конфліктів інтересів. Державне регулювання. Нові технології. Національний консенсус як умова відновлення цілісності українського суспільства. Подолання східноукраїнського конфлікту як передумова забезпечення поступального людського розвитку в українському суспільстві.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лекції	с/п	Самост. робота			лекції	с/п	Самост. Робота	
С.р				інд. завд	С.р				інд.з авд.	
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12
Розділ 1. Теоретико-методологічні аспекти дослідження теорії сталого людського розвитку										
Тема 1. Становлення концепції сталого розвитку						8				8

Тема 2. Теоретичні та організаційні засади сталого розвитку						8	2			6
Тема 3. Безпека людини в концепції ООН про сталий розвиток						8				8
Тема 4. Економічне зростання і сталий розвиток						8				8
Тема 5. Екологічні проблеми в контексті сталого розвитку						8				8
Тема 6. Людський розвиток як головний чинник і показник суспільного прогресу						8				8
Разом за 1 розділом						48	2			46
Розділ 2. Праксеологічні аспекти дослідження сталого людського розвитку										
Тема 7. Суперечливий характер реалізації сталого людського розвитку						8				8
Тема 8. Шляхи забезпечення сталого людського розвитку						8				8
Тема 9. Стан людського розвитку в сучасному українському суспільстві						8				8
Тема 10. Соціальна мобілізація для сталого місцевого розвитку						10		2		8
Тема 11. Масова комунікація в умовах глобалізації						8				8
Разом за 2 розділом						42		2		40
Всього годин						90	2	2		86

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Теоретичні та організаційні засади сталого розвитку		2
Разом			2

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
5	Соціальна мобілізація для сталого місцевого розвитку		2
Разом			2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
-------	------------	-----------------

		денне	заочне
1	Становлення концепції сталого розвитку		8
2	Теоретичні та організаційні засади сталого розвитку		6
3	Безпека людини в концепції ООН про сталий розвиток		8
4	Економічне зростання і сталий розвиток		8
5	Екологічні проблеми в контексті сталого розвитку		8
6	Людський розвиток як головний чинник і показник суспільного прогресу		8
7	Суперечливий характер реалізації сталого людського розвитку		8
8	Шляхи забезпечення сталого людського розвитку		8
9	Стан людського розвитку в сучасному українському суспільстві		8
10	Соціальна мобілізація для сталого місцевого розвитку		8
11	Масова комунікація в умовах глобалізації		8
Разом			86

8. Види контролю і система накопичення балів

Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з дисципліни «Сталий розвиток суспільства» включає:

Поточний контроль, який здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до співбесіди з конкретних питань. Поточний контроль також включає перевірку самостійної роботи студента (конспект самопідготовки до семінарського заняття, конспектування монографій, статей, підбір наукової літератури до конкретних тем, підготовка електронних презентацій з окремих тем курсу).

Оцінювання відповідей на практичному занятті:

5 бали – чітка повна змістовна відповідь на питання, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, активна участь у дискусії, чітке формулювання аргументів;

4 бали – змістовна відповідь на запитання, оперування джерелами, аргументованість відповіді.

3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції;

2 бали – змістовне доповнення;

1 бал – поверховий виклад матеріалу;

0 балів – відсутність відповіді.

Рубіжний контроль проводиться по завершенні вивчення тематичних розділів у вигляді контрольної роботи з елементами тестування.

Оцінювання поточних контрольних робіт:

6 балів – повна змістовна відповідь на всі завдання, оперування багатьма теоретичними джерелами, науковою термінологією, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;

5 балів – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції;

4 бали – поверховий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел;

1-3 бали – короткий поверховий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять;

0 балів – відсутність відповідей.

Підсумковий контроль проводиться по закінченні вивчення курсу з метою оцінювання результатів засвоєння навчального матеріалу. Форма підсумкового контролю – залік. Залік проводиться у вигляді письмової роботи, яка вміщує наступні види завдань: тестове завдання на перевірку знання фактів – 10 балів. Відкриті питання на перевірку логіки мислення, вміння розкривати сутність наукових концепцій і теорій соціокультурного розвитку, аргументовано доводити власну точку зору. В письмовій роботі передбачається три відкриті питання, що оцінюються у 10 балів кожне. Загальна підсумкова оцінка складає 40 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

№	Вид контрольного заходу, кількість контрольних заходів, кількість балів	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за один контр.захід	Усього балів
1.	Відповіді на семінарських заняттях	8	5	40
2	Презентація й обговорення самостійного творчого завдання	2	5	10
3	Контрольне тестування за матеріалами 1, 2 розділу	2	0-5	10
5	Підсумковий контроль: залік у вигляді письмової роботи	1	Тестове завдання – 10 балів; відкриті питання – 3 по 10 балів	40
Разом				100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету		
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	55 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано

F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		
---	--	--	--

9. Рекомендована література

Основна:

1. Глобальное устойчивое развитие : Монография / О. Г. Белорус, Ю. М. Мацейко ; Киев. нац. экон. ун-т им. В. Гетьмана, Ин-т мировой экономики и международных отношений НАН Украины, Междунар. ассоц. «Украина-Римский клуб». – К., 2006. – 486 с.
2. Декларація та план виконання рішень Всесвітньої зустрічі на вищому рівні зі сталого розвитку. 26 серпня-4 вересня 2002 року. Йоганнесбург, Південна Африка / Видання друге. – К. : ПРООН / МПВСР, 2007. – 97 с.
3. Згуровський М. Сталий розвиток у глобальному і регіональному вимірах : аналіз за даними 2005 р / М. З. Згуровський. – К. : НТУУ «КПІ», 2006. – 84 с.
4. Кен Й. Устойчивое развитие : перспективы и проблемы. Экономика природопользования / Й. Кен. – К. : Наукова думка, 1998. – С. 147-174.
5. Масловська Л. Ц. Сталий розвиток продуктивних сил регіонів : теорія, методологія, практика : Монографія / Л. Ц. Масловська. – К. : Київ. нац. торг. Екон. Ун-т, 2003. – 366 с.
6. Місцевий розвиток за участі громади : Монографія у 2 т. – Суми : Університетська книга, 2013. – Том 1. – Теоретичні основи сталого місцевого розвитку, орієнтованого на громаду / [за заг. ред. Ю. М. Петрушенка]. – Суми : Університетська книга, 2013. – 354 с.
7. Мельник Л. Г. Фундаментальные основы развития : Монография / Л. Г. Мельник. – Суми : ИТД «Университетская книга», 2003. – 288 с.
8. Об’єднання сил та ресурсів задля сталого розвитку. Співпраця між муніципалітетами. Посібник для практиків. – ПРООН, 2007. – 52 с.
9. Организация Объединённых Наций : основные факты. – М. : Издательство «Весь мир», 2005. – 124 с.
10. Платонов Г. В. Устойчивое развитие – путь к ноосфере / Г. В. Платонов, Э. В. Гирусов // Вестник Московского университета. – Серия : философия. – 1997. – № 1. – С. 49-67.
11. Ріо-де-Жанейро – Йоганнесбург : паростки ноосферогенезу відповідальність за майбутнє / В. Я. Шевчук, Г. О. Білявський та ін. – К. : Геопринт, 2002. – 118 с.

Додаткова:

1. Антонюк В. П. Формування та використання людського капіталу в Україні: соціально-економічна оцінка та забезпечення розвитку : монографія / Валентина Полікарпівна Антонюк ; НАН України, Ін-т економіки промисловості. – Донецьк : [б.в.], 2007. – 348 с.

2. Вернадский В. И. Несколько слов о ноосфере / Владимир Иванович Вернадский // Вернадский В. И. Научная мысль как планетарное явление / В. И. Вернадский. – М. : Наука, 1991. – С. 235-244.
3. Власюк О. С. Индекс людського розвитку: досвід України / О. С. Власюк, С. І. Пирожков ; Національний інститут стратегічних досліджень. – К. : ПРООН, 1995. – 84 с.
4. Воловик В. І. Соціальний розвиток / В. І. Воловик // Культурологічний вісник : наук.-теор. щорічник Нижньої Наддніпряни. – Запоріжжя, 2010. – Вип. 24. – С. 59-63.
5. Україна : Цілі розвитку тисячоліття 2000+5 : матеріали до ювілейної 60-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН / підг. за сприяння ПРООН. – К., 2005. – 44 с.
6. Україна в міжнародних організаціях : навч. посіб. / Макар Ю. І., Гдичинський Б. П., Макар В. Ю. та ін. ; ред. Ю. І. Макар. – Чернівці : Прут, 2009. – 880 с.
7. Українське суспільство, 1992-2010 : соціологічний моніторинг / за ред. В. Ворони, М. Шульги. – К. : [Інститут соціології НАНУ], 2010. – 636 с.
8. Напрямки національної політики участі громад у місцевому сталому розвитку. Аналітичний документ. Муніципальна програма врядування та сталого розвитку. – К. : ПРООН, 2007. – 64 с.

10. Інформаційні ресурси

1. Волик С. В. Забезпечення сталого розвитку регіонів засобами державного управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2011-2/doc/2/12.pdf>
2. Деркач М. І. 1Концепт сталого розвитку як домінуюча ідеологія людської цивілізації у ХХІ ст. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vestnikdnu.com.ua/archive/200931/185-191.pdf>
3. Добровольський В. В. Методологічне забезпечення сталого розвитку: використання методу суперечностей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/ecology/2012/179-167-1.pdf>
4. Добровольський В. В. Сталий розвиток України: деякі питання наукового забезпечення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/ecology/2012/179-167-1.pdf>
5. Кубатко О.В., Лук'яненко В.В., Могиленець Т.В. 1Економіко-математичні підходи моделювання процесів сталого розвитку територій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mer.fem.sumdu.edu.ua/content/2010_2/5_9.pdf
6. Непейна Г. В. Готовність до реалізації стратегії сталого розвитку в професійній діяльності як стратегічний орієнтир фахової освіти екологів

[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/ecology/2012/179-167-2.pdf>

7. Сапа Н. В. Інноваційний механізм як фактор досягнення сталого розвитку сучасного українського суспільства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpqgvzdia/2009_39/pdf/VISNIK_39_15.pdf

8. Солошич І. О., Підліснюк В. В. Дослідження обізнаності ідеями сталого розвитку суспільства в контексті екологічних проблем [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Natural/Vkdpu/2011_3_1/155.pdf

9. Сталый розвиток промислового регіону: соціальні аспекти: моногр. / О.Ф. Новікова, О.І. Амоша, В.П. Антонюк та ін.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2012. – 534 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://iep.donetsk.ua/publish/mono/Novikova_Amosha_Antonyuk.PDF

10. Сталый розвиток регіонів України [Текст] / науковий керівник М.З. Згуровський. – К.: НТУУ «КПІ», 2009. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://activity.wdc.org.ua/ukraine/Isd_ukr-2400dpi-10.pdf

11. Сталый розвиток та екологічна безпека суспільства в економічних трансформаціях // Матеріали Третьої Всеукраїнської наук.-практ. конф. м. Бахчисарай, 15-16 вересня 2011 р. / НДІ сталого розвитку та природокористування, ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», Кримський економічний інститут ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана». – Сімферополь: Фенікс, 2011. – 336с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ndisrp.ucoz.ua/_ld/0/14_konference_BS_2.pdf

12. Сталый розвиток територій: проблеми та шляхи вирішення : Матеріали II міжнар. наук. практ. конф., 1 жовт. 2011 р., Дніпропетровськ / за заг. ред. О.Ю. Бобровської. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2011. – 254 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dbuara.dp.ua/konf/konf_dridu/2011_10_01_erer.pdf

13. Шведчиков О. А. Концептуальні засади сталого розвитку промислового підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vsunu/2011_7_2/Schvedchikov.pdf

14. Шевчук В.О. Національна модель сталого розвитку у контексті Глобального призначення України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvntu/15_6/49_Szewczuk_15_6.pdf

15. Хвесик М. А., Л. М. Горбач Концептуальні засади сталого розвитку в контексті глобалізації і регіоналізації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/Nvvnu/ekonomika/2008_7/2/Hvesyk_Gorbach.pdf

Погоджено _____
відділ з навчальної роботи
« _____ » _____